

MOTTATT

30 JUN 2015

EUROSKO

Eurosko Norge AS

Sorgvold Skog 56
N-1309 Moss
Postboks 524
N-1308 Moss
Tel: +47 69 24 17 00
Fax: +47 69 24 17 90
Web: www.eurosko.com
e-mail: info@eurosko.no
Bank account: 8111 66 60579
Org.no.: NO 478 018 810 mva
SE 502 9373 46 001

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 OSLO

Moss, 25.06.2015

Høring – forslag om endringer i helligdagsloven for å tillate søndagsåpne butikker

Vi viser til brev av 27.mars 2015 (videreformidlet oss av Virke) med forslag om endringer i helligdagsloven for å tillate søndagsåpne butikker.

Euro Sko Norge AS representerer Euro Sko Gruppen med ca. 500 skobutikker i Skandinavia hvorav 365 i Norge. Vi er en medlemseiet kjede med 70 kjøpmenn som våre aksjonærer. Vår virksomhet sysselsetter ca. 2.300 personer i Norge og har dekning over hele landet fra de største byene til små lokal samfunn.

Vår klare konklusjon er;

Euro Sko Gruppen sier ubetinget nei til regjeringens forslag om å tillate søndagsåpne butikker!

Vi har store problemer med å forstå hvordan et slikt forslag kan fremmes uten en grundig konsekvensutredning.

Vi støtter derfor fullt ut Virkes tilbakemelding i sitt hørings svar; "Det er derfor vår mening at den eneste ansvarlige løsningen er at departementet trekker tilbake høringsnotatet av 27 mars 2015".

Begrunnelse for vår konklusjon;

Omsetning/kostnader;

Det er ingen erfaringer fra andre land, og vi har som kjent butikker både i Sverige og Danmark, som konkluderer med noe annet enn at omsetningen ikke øker. Dette burde være rimelig innlysende og vi har ingen tro på at det vil være noe merkbar effekt av at søndagsåpne butikker demmer opp for grensehandel og netthandel.

Det er ingen tvil om at søndagsåpne butikker vil gi en betydelig økt lønnskostnad, jfr. bla, analyse utført av DAW presentert på Virke debatt møte 29.04.2015, som konkluderer med en personalkostnadsøkning på ca. 15%!

Det er åpenbart at dette vil få dramatiske konsekvenser for tilnærmet alle butikker.

Valgfrihet;

Departementet legger til grunn at det ikke er nødvendig med en fullstendig konsekvensutredning fordi det vil være valgfritt å holde åpent.

Dette er en illusjon. Det er ikke slik markedskreftene fungerer.

Utviklingen og vår erfaring fra Danmark viser dette. Situasjonen i Sverige over mange år bekrefter det samme. Det burde også være innlysende for alle.

Man konkurrerer på tvers av bransjer, kjøpesenter og på tvers av byer/kommuner. Man vil ikke ha noe valg og må følge konkurrentene.

Ca. 70 % av våre butikker ligger i kjøpesenter over hele landet og her vil det være kjøpesenter eier som fastsetter åpningstider. Dersom en kjøpesentereier mot formodning skulle gjøre det frivillig på sitt senter vil dette allikevel resultere i at med en gang en leietaker velger å holde åpent så må de øvrige følge etter. Den økende bransjeglidningen man har sett over de siste årene i handel forsterker dette.

Vår bransje er en av de som presses sterkest gjennom bransjegliding.

Dagens åpningstider;

Over flere år har åpningstidene blitt utvidet både gjennom større andel av distribusjonen gjennom kjøpesenter og utvidede åpningstider på senterne.

Vi mener dette gir forbruker tilfredsstillende tilgjengelighet, noe etter vår oppfatning forbruker undersøkelser bekrefter.

Utvidelsen av åpningstider har allerede økt presset på lønnsomheten i handelen, vår bransje og våre butikker.

"Helsesituasjonen" i handelsbedrifter/butikker;

Det vil alltid og skal være løpende tilpasning og konkurranse som regulerer lønnsomhet og hvem som overlever. Men det er et faktum at den generelle finansielle statusen til stadig flere handelsbedrifter/butikker er blitt svakere og at man fortsatt er inne i en tid med store endringer/tilpasninger.

Det vil uten tvil ble et betydelig antall butikker som ikke vil overleve dersom søndagsåpning blir et faktum. Det vil da naturlig nok ikke bli slik at alle butikker blir litt mindre lønnsomme, men at et betydelig antall butikker vil bli ulønnsomme og forsvinne. Våre analyser av butikker i vår bransje viser at mange ikke vil tåle en slik kostnadsøkning. Selv om vi konstaterer at våre butikker er underrepresentert i denne gruppen og isolert sett kan være fornøyd med å bli "kvitt" noen konkurrenter vil vi i tilfelle at det skal skje som resultat av vår egen prestasjon fremfor en regel endring.

Samtidig er det ikke tvil om at også vår butikk portefølje vil bli merkbart påvirket.

Forbruker;

I helt ferske undersøkelser svarer en stor majoritet av forbrukerne at de ikke ønsker søndagsåpne butikker. Hva er da poenget med dette forslaget?

Det er litt pussig at en konservativ regjering, som vi trodde var opptatt av at forbruker skal bestemme selv, indirekte definerer at forbruker ikke vet sitt eget beste?

Hensynet til våre medarbeidere;

Det er helt åpenbart at våre medarbeidere ikke ønsker søndagsåpne butikker.

Det er heller ingen tvil om at dette gjelder hele handelsnæringen.

At det vil passe en del studenter bra å jobbe på søndager er sikkert riktig, men det vil ikke være tilstrekkelig til å dekke dette behovet. Dessuten er det kritisk å sikre tilstrekkelig erfarent personell i butikken til en hver tid.

For oss er det viktig å poengtere hvor avhengige alle butikker er av dyktige og topp motiverte butikksjefer. Vi og alle andre legger mye ressurser i å utvikle gode butikksjefer. En god butikksjef vil i stor grad sørge for å være mest mulig til stede i butikk på de tider som er mest avgjørende. Vridning av omsetning, som man har dokumentert bla. fra Danmark, gjør at søndag vil bli en viktig dag og med det øke belastningen for butikksjefen. Dette vil igjen være negativt for rekruttering av butikksjefer over tid.

Konsekvenser av søndagsåpne butikker;

Distribusjon – butikkdød;

Våre analyser og bla. erfaringene fra Danmark viser at mindre butikker i distriktene vil bli rammet først og flere forsvinner.

Det er kritisk å være klar over at for mange bransjer så er det et stort spørsmål om hvor grensen for "mindre butikker i distriktene" går?

Vi er av den klare oppfatning at det kun vil være de aller største super/hyper marked aktørene (bredt utvalg – ekstern beliggenhet) som vil kunne se en omsetningsøkning med dette forslaget og det betyr potensiell butikkdød på langt flere og større steder enn det vi tradisjonelt legger i begrepet distriktene.

En desto større grunn til å utrede dette grundig.

I den sammenheng kan vi legge til at snitt nettoomsetning i en skobutikk i Norge ligger på ca. 5,3 mill.

Konsekvenser butikkdød;

En gjennomføring av dette forslaget vil føre til butikkdød som igjen vil føre til;

- Færre enheter
- Mindre mangfold
- Dårligere tilgjengelighet
- Økonomiske tap
- Ringvirkninger lokalt
- Flytting av arbeidsplasser

Vi mener det også er helt nødvendig å utrede konsekvensene nøye for å se hva sysselsetningseffekten av dette kan være. Flytting av omsetning mellom dager i samme butikk er nøytral i denne sammenheng, men det er grunn til å tro at flytting fra mindre lokal butikk (som må legge ned) ikke gir tilsvarende sysselsetning i en stor enhet som får en forholdsmessig liten økning i sitt totale salg.

En lokal butikk og kjøpmann skaper positive ringvirkninger i sitt lokale miljø både i form av kjøp av tjenester og oppslutning/støtte til lokale foreninger og lag. Forsvinner butikker forsvinner også disse positive bidragene.

Kommunealternativet;

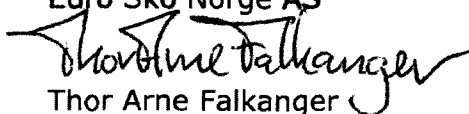
Vi har ikke til hensikt å gå mye inn på dette, men det beskrives som et mulig alternativ i høringsnotatet.

Vi mener det ikke er et fornuftig forslag.

Handel er i dag også kommunegrense overskridende og vi vil her få akkurat de samme effektene som vi har beskrevet ovenfor i forhold til en illusorisk frivillighet/lokal styring.

Forslaget om endring i helligdagsloven må sees på som en del av regjeringens næringspolitikk. Det er besynderlig at en konservativ regjering lanserer det ene forslaget etter det andre uten skikkelig utredning av konsekvenser. Det ryster tilnærmet alle aktørene i norsk handelsnæring som står for ni prosent av den totale verdien av varer og tjenester som produseres på fastlandet og sysselsetter 12 prosent av alle årsverk i Norge. Det må nå være på tide å lytte og forstå at dette ikke er ugrunnet sutring fra en næring som ikke vet hva omstilling og utvikling er.

Med vennlig hilsen
Euro Sko Norge AS

Thor Arne Falkanger
Styre leder

Torgeir Gulbrandsen
Administrerende Direktør